Կ.= 9264 1916 ՅՈՒՆՎ., 20/2 ՓԵՏՐ. ՉԱՐՇԵՆՊԻՇ 20 ՔԵԱՆՈՒՆԸ ՍԱՆԻ 1331 32 ԻՆՃԻ ԱԷՆԷ

جريدهٔ شرقيه
(تاريخ تأسيسى ١٢٩٣)

ՃԷՐԻՏԷԻ ԵԱՐԳԻՉԷ

ԵԷՎՄԻ ՍԻՅԱՍԻ ԿԱԶԷԹԱ

Թարիխը թէէսիսի 1877

صاحب امتياز اغوب جيوملك
مؤسسى ديكران جيوملك
باب عالى صدارت قپوسى قارشوسنده نومرو ٤٩

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԱԶ Վ. ՄԻՒՏԻՖԻ
ՏՍՎԱ ՎԷՔԻԼԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Միւէսսիսի : ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Պապը Ալի գարեբաքեայ, Նօ. 49

20 ԲԱՐԱ

ՎԷԼԻԱՀՏ ԵՈՒՍՈՒՖ ԻԶԶԷՏՏԻՆ ԷՖԷՆԴԻՆԻՆ ՎԷՖԱԹԸ

ԹԷԷՍԻՒՖԸ ԱԶԻՄ

Զիյրտէքի թէպլիղը ըէմիտէն վէ աթբպպանքն բաբօրքնտան անլաշըլըպզը իւզրէ Վէլիահտը Սալթանաթ ատվէլէթլու նէճապէթլու Եուսուֆ Իզզէտտին էֆ. հազրէթլէրի ինթիհարէն վէֆաթ իթմիշլէր տիր։ Պու զբյաը ա-զիմ վէ էլիմ միւնասիպէթիյլէ «ճէրիատէի Շարգիյէ» խաքիքաթ Շահանէլէրինէ վէ հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ մին գայրը հատատին պէյանը թէէսիւֆէ միւսարատաթ էյլեր։ Ճէնազը Հապգ էօմր ու ատիյէթը Շէհրիյարիլէրինի միւզտատ պույուրան ամին։

ԹԷՊԼԻՂԸ ԸԷՍՄԻ

Ճէնազը Հապգ էօմր ու ատիյէթը Շէհրիյարիյի միւզտատ պույուրուն։ Վէլիահտը Սալթանաթը Սէնիյէ Եուսուֆ Իզզէտտին էֆ. հազրէթլէրի պիր միւտատէթտէն պէրու միւպթէլա օլտուղլարը խատաթալը թէէսիրիյլէ պու կիւն Զինճիրլի Գույուտաքի քէօշքլէրինէ հարէմ տատիրէսինատէքի եաթաղ օտալարընտա գատպէզէվալ սաաթ 7 պուչուգտա սօղ գօլընընդ տամարլարընը քէսմէք սուրէթիյլէ միւնթէհիրէն իրթինալը տարը պագա պույուրմըշլար տըր։ Միւշարիւէյին վէֆաթը՝ Զաթը չէվքէթսիմաթը հազրէթը Շէհրիյարի իյէ հիւքիւմէթը Սէնիյէլէրինէ բէք զիյատէ մուհիպը թէէսսիւր օլմըշ տըր։

19 Քեան. սանի 331

Միւշարիւէյ հազրէթլէրինէն վէֆաթը հազրընտա աթբպպաի մարուֆէ թարաֆընտան թանզիմ օլունան բաբօր սուրէթի տիր.—

Վէլիահտը Սալթանաթը Սէնիյէ Եուսուֆ Իզզէտտին էֆ. հազրէթլէրի պու սապահ Զինճիրլի Գույուտաքի քէօշքլէրինէն հարէմ տատիրէսինատէ սօղ գօլընընդ իլթիվաը հարֆազրյէսինատէն ինթիհար գատըյլա քէնտիլէրինի ճէրհ իթմիշ վէ մէղքիւր գօլընմուհիմմ տամարլարընը գաթ իթմէլէրինատա վէլիահտը Սալթանաթ Եուսուֆ Իզզէտտին էֆ. հազրէթլէրինին իգամէթ պույուրմագտա օլտըղլարը քէօշկէ պիլագիմէ միւշարիւէյի հազրէթլէրինին եէվմը մէղքիւր սապահ եաթաղ օտալարընտա միւնթէհիրէն վէֆաթ իթտիքլէրի ճիհէթլէ մուայէնէսինին իճրաաթընա լիւզում կէօսթէրիլմիշ վէ Ուսուլը Մուհաքէմաթը ճէզատիյէ զանունընընդ մատտէի մախսուսէսի հիւքմինէ թէվֆիգէն ալէյուսուլ ըէմը թահլիֆ պիլմէրա պաշ միւատաիի ումումի Մէմտուհ վէ Իսթինաֆ միւտատյի ումումիսի Զիւնատի վէ Պէյօղլու պիտայէթ մահքէմէսի միւտատաիի ումումիսի Սամի վէ Պէյօղլու միւսթանթիգ ազասընտան Սամի պէյլեր հազըր օլտըգլարը հալտէ միւշթէրէքէն մուայէնէյէ իպթիտար օլընմըշ տըր։

Զէնճիրլի Գույու քէօշկի համամ տայիրէսի իւսթ զաթընտա համամ իթթիսալինտէքի եաթաղ օտասընտա պիտայէթէն պաշ վէ սօղ ճիհէթիյլէ տիվարա մութթասիլ օլտըղը հալտէ մուախխարէն պէրայի միւտավաթ ըէնճէրէ քէնարընա չէքիլմիշ օլտըղը անլաշըլան զարեօլա իշլինտէ միւշարիւէյի հազրէթլէրինին ավուճլարը եումումը-ըէթրաֆը իւլվիյէ զըսմէն միւնաթրֆ վէ նահիյէի հարֆազիյէլեր իւզերինտէ ալիկասա տաղ իւլ բարմագ վէ թըրնազլարը արասընտամիւթէհասսիր գանլա պուլաշըգ վէ էթրաֆը սուֆիյէտէն տաղ պահաղ զըսմէն միւնաթրֆ վէ սօղ պահաղ մունգասըթէն զարեօլանընն սօղ ճիհէթինտէ պուլընան իսկէմլէ իւզերինտէ օլմազ իւզրէ եաթաղա մունհարըֆէն ըթթըճաը զահրիտէ եաթմագտա օլտըղլարը կէօրիւլտի. պու վազիյէթին իլգ միւտավաթ իչիւն ճէլպ իտիլէն աթբպպա թարաֆընտան էնանի թէտավիտէ վէրիլմիշ օլտըղը լէտէլթահգիգ անլաշըլտը։ Նազը իւզերինտէ իչինտէ հէլալի պիր կէօմլէք վէ իւսթիւնտէ իքի ֆանէլա կէօմլէք, վէ էօն վէ սօղ թարաֆը տահա մէպզուլէն գանլարլա լէքէլի պիր ֆանէլա տօն պուլընմագտա օլուզ, իւսթիւնտէքի կէօմլէք էն զիյատէ իւզերինտէքի նիսպէթէն տահա աղ իչէքի հիլալի կէօմլէք տահա աղ վէ կէօմլէքլերին էն զիյատօ էօն վէ սօղ վէ արգա գըսմլարը զանլա վէ ալագաթլա պուլաշմըշտը։ Չէնէսի պիր թիւլպէնտլէ պաղլը վէ պաճագլարը իլգ կէթիշէն աթբպպա թարաֆընտան զանընն մէրքէզէ ճէլգի մագնէտիյլէ կարկը իլէ սարըլմըշ վէ քէզա սօլ գօլընն ֆանէլա վէ կէօմլէկի սրվանմըշ վէ մէրֆագ հիզասընտան պիր սարկը իլէ պաղլանմըշ օլտըղը կէօրիւլմէքտէ իտի. եաթաղընն այագ ուճընտա թօբլանըլմըշ վէ պաշ թարաֆը իլէ իչ եիւզի էվիյէտէն ֆըշգըրմըշ օլտըղը անլաշըլաճագ թարզտա եէր եէր զանլա լէքէլի պիր հորկան վէ նազընն ալթընտան պիր պաթանիլէյէ սարըլմըշ պիր եաթագ չարշաֆբյլա չիլթէլի պիր սօմիյէ կէօրիւլիյօրտը քի չարշաֆ էլիյէլերին թէսատիւֆ իթտիկի գրսմտան մատտա նազընն էթրաֆընտա վէ պիլասասա սօղ թարաֆընտա սօղ գօլընն՝ չէքլինի կէօսթէրէճէք թարզտա զանլը վէ Լզան բըխթըլարբյլա միւլէմմա իտի. պու զան չարշաֆտան ալթտաքի պաթանիյէյէ վէ օրատան սօմիյէյէ գատար նուֆուզ իթմիշ իտի. նազ թէպէրրիւտ իթմիշ վէ վէճհի խարիֆ ալթ չէնէ պիր գազ կիւնտէն պէրու թրազ օլմատըղը անլաշըլաճագ տէրէճէտէ ուզամըշ պիր սազալ իլէ մէսթուր, սազ կէօզ գարալը վէ սօլ կէօզ եարըմ գարալը պիր հալտէ կէօրիւլիյօրտը. ֆէքքի էսֆէլ վէ էթրաֆը ուլվիյէ վէ սուֆիլիյէտէ մահալը միւթէայինին կէրէկլի կիպի պաշլատըղը վէ գըսմը խալիֆիի էյսէրլ վէ նահիյէի զահրիյէնին ապատը ճէնպիյէլերինատէ քէպավէթ մէյյիթէ տարը իպթիտա իթտիկի մէշհուտ օլմըշ տըր. վիճուտը հիչ պիր նօգթասընտա տատ վէ ալայիմի ճէպրիյէյի կէօսթէրիր հիչ պիր ալամէթ կէօրիւլմէտիկի կիպի, ֆանէլա վէ տօն վէ կէօմլէք իւզերինատէ հիչ պիր քէսիք վէ կըրթըզ պուլընամամըշ տըր։

Սարկը գալտըրըլըպ սօղ գօլ մուայէնէ իտիլտիքտէ թէնիյէի հարֆազիյէ հիզասընտա վէ մէշիտէն իւնսիյէ վէ ճիւպիճէ էֆէլտէն ալիյէ միւթէվէճճիհ վէ զէնպի վէ մէշիտի վէ շէֆէթանը ճէրհիյէ նէֆտիկէրինէ պիթթագրիպ մէտահէ իտիլտիքտէ 10 սանթիմէթրո թուլ վէ գօլ կէրիլէրէք էն կէնիշ նօգթասընտա էօլչիլտիքտէ իւչ սանթիմէթրո արզ իրայէ իտէն վէ քէսկին պիր ալէթը գաթիէ իլէ հուսուլէ կէթիրիլտիկինտէ հիչ չիւպհէ օլմայան թազէ պիր ճէրհէ մէշհուտ օլմըշ տըր քի պու եարանընն զավիյէլերի հատ, հաֆէլերի միւնթազամ վէ եալընըզ հաֆէի սիֆիլիյէտէ վէ գըսմը վատաթիյէ եազընն պիր նօգթա իլէ հաֆէի ուլվիյէտէ զավիյէի իւնսիյէ գուրպինտէ պիր քէրթիք մէվճուտ օլուպ, զավրը ումկ իթթիպարբյլէ իքի գըսմա միւնգասէմ վէ գըսմը վահչիսի աղ ամիգ վէ գըսմէն ճիլտ վէ գըսմէն նէտճը հիւճրէվիի թահթէլճիլտէ միւնհասըր վէ ալէթին էնսիճէյէ մայիլէն իթտիկի սըրատա Մօրիսին կէրէք վազիյէթինտէ վէ կէրէք սիմասընտա ալայիմը հէյէճան միւշահէտէ օլընմագտա իտի։

— Մ. Լը գօնթ, տէտի տէրհալ, էկէր թարաֆընընզտան սօն տէրէճէ նէզաքէթլէ վուգու պուլան թէքլիֆի գապուլ իթսէմ, մուգավէլէնամէնին պիղդաթ սիզին թարաֆընընզտան պանա թէքլիֆ օլընապիլէճէկինէ էմին օլապիլիրմիյիմ։

— Պու կիպի չէյլերէ ալընդըն սէյիլիմ։ Անճագ մուգավէլէնամէ միւնտերէճաթընտա չիմտի նէ կէօրիւշտիքսէ պահս իթտիկիմիզ ատի վէ սամիմի չարթլարընընն հավի պուլընմասընա նէզարէթ իտէճէկիմ։

— Բէք այէա, տէտի Շահանէօյլ, հէր նէ քի իմզա իտէպիլէճէքսէմ օնը եազընընզ պէն տէ իմզալայաճաղըմ։

(Տիվամի)

Հա. Շարգիյէ»ցիին բէՖերիզասը 40

ՊԻՐ ԹԱՊԻՈՒՆ ՃԻՆԱՅԷԹԼԷՐԻ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԳԸՍՄ

ՊԷՐԹՐԱՆ ՎԷ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ ԱՃԷՆԹԻ

Մօրիս հիւանը ըիզատընը կէօսթէրտիկինի անլաթմագ իչիւն պաշընը էյտի. լաքին աղզընտան պիր սէօզ չը-զարմասը։

Մ. տը Պիւրի սէօզիւնէ տէվամլա.

— Էֆէնտիմ, պէօյիւք պիր ֆէլաքէթ զարշըսընտա պուլունըյօրը։ Վէ պու ֆէլաքէթէ գուրպան կիտէնի եազընտա զուրթարմագ իչիւն տէրհալ պիր խէլասքեար արայօրը։ Պունտան պաշգա պու խէլասքեարըն խըտէմաթընը միւքեաֆաթլանտըրմագ իչիւն էլտէն կէլէն ֆէտաքեարլըզը տիրիզ իթմէյէճէկիզ։ Շիմտի մէսէլէ չու տը-ը քի, թէքլիֆ օլընան թազմինաթ սիզճէ չայանը գասըլ մը՞ տըր։ Պունա ճէվապ վէրինիզ։

— Էֆէնտիմ, մէսէլէյի չու տէրէճէ նէզաքէթլէ թարիֆ իթտիկինիզտէն տօլայը պէյանը թէչէքքիւր իտէրիմ։ Լաքին անլամագ իսթէրիմ քի, թէքլիֆ օլընան թազմինաթ նամուս ու իթիպարընա մուվաֆֆըզ վէ մաթլուպ պիր մահիյէթի մի՞ հայիզ տիր։

— Նամուս ու հայսիյէթինիզի նէ գատար վըղայէ իթմէք իսթէտիկինիզի չու սէօզէրինիզատէն անլայօրըմ։ Սիզէ վատ օլընան թազմինաթ մէշրու պիր չէյ տիր։ Զիրա թարաֆընընզտան վուգու պուլաճագ ֆէտուքեարլըզա գարշը պիզ տախի պիգայտ զալամայըզ։ Սիզ նահազդ եէրէ նամուսընա զուրպան կիտէն զէվալը պիր զըզլա թաշըտըզընընզ իսմի վէ նամուսընընզը պաղլայաճաղընընզ։ Իչթէ պունա զարշըլըզ ատ իսթիզպալինիզ թարաֆըմըզտան թէէմին իսիլէճէք տիր։ Սիզ եալընընզ զահիրի սուրէթտէ էվլի կէօրիւնէճէքսինիզ։ Լաքին հայաթը խուսուսիյէնիզտէ պիրպիրինիզտէն պիւսպիւթիւն այրը եաշայաճագընընզ։ Արանընզտա հիչ պիր գարըզօճալըզ միւնասէպէթի պուլընմայաճագ վէ եալընընզ խաբիճէքիլէր գարշըսընտա քէնտինիզի էվլի կէօսթէրէճէքսինիզ։ Զօճուգ տօղտուգտա մէշրու պիր սէպէպ պուլարագ էվի թէրք իտուպ ուզազլաշմագ տախի ճիմլէի վէզայիֆինիզտէն օլաճագ տըր։ Մէսէլա մէշղուլիյէթը ֆէվզէլատէ վէ եահոտ պէյնինիզտէ թապիյաթճա ույղունսըզլըզ կիպի պիր պէհանէ կէօսթէրիլէպիլիր։ Լաքին սիզ էվի թէրք իթտիքատէն սօնրա տախի իչին սըրրընը քիմսէյէ աչմայաճաղընընզը գաթիէն թէահհիւտ իտուպ, պիզ տէ պունա զարշըլըզ սօնընա գատար սիզէ եաբըլաճագ ֆէտաքեարլըզլարտա գուսուր իթմէյէճէկիզ։

Մ. տը Պիւրինին իտարէի քէլամ տէտիկի սըրատա Մօրիսին կէրէք վազիյէթինտէ վէ կէրէք սիմասընտա ալայիմը հէյէճան միւշահէտէ օլընմագտա իտի։

— Մ. Լը գօնթ, տէտի տէրհալ, էկէր թարաֆընընզտան սօն տէրէճէ նէզաքէթլէ վուգու պուլան թէքլիֆի գապուլ իթսէմ, մուգավէլէնամէնին պիղդաթ սիզին թարաֆընընզտան պանա թէքլիֆ օլընապիլէճէկինէ էմին օլապիլիրմիյիմ։

— Պու կիպի չէյլերէ ալընդըն սէյիլիմ։ Անճագ մուգավէլէնամէ միւնտերէճաթընտա չիմտի նէ կէօրիւշտիքսէ պահս իթտիկիմիզ ատի վէ սամիմի չարթլարընընն հավի պուլընմասընա նէզարէթ իտէճէկիմ։

— Բէք այէա, տէտի Շահանէօյլ, հէր նէ քի իմզա իտէպիլէճէքսէմ օնը եազընընզ պէն տէ իմզալայաճաղըմ։

(Տիվամի)

ԹԷՊԷՏՏԻԼԱԹԸ ՀԱՎԱՐՅԷ

Ցուցվ. 19տան 20 էօյլէտէն սօնրայա գատար հավատա էասալը պիր թէպէտտիլ օլմայրպ տիւնֆինին այնը տր։ (Մ.)

թէվճիհինատէն միթէհասբլ օլսըղընը իրայէ իտէր թարզտա պուլընսաղը վէ գրսմը խնսխսի իսէ ճիլա վէ էնսիճէի հիւճրէվիյէ վէ սաագ վէ վէթէր վէ միւնթէշիր վէ ատալէի մեքքիյէի միւտէվվէրէնին գըսմը ուլվիսի սէմքինէ գատար նաֆըզ վէ ամիգ օլուպ պու սուրէթլէ վէրիսը զահտէվի, չէրէյանը ուզվի վէ վէրիտ ուզվի թէմամէն մաղթու օլսըղը վէ ճէրհէնին ղավը վէ հաֆէլէրի դան ազաթընը միւհթէվի պուլընսաղը կէօրիւլմիւշ տիր։

Սալիֆիզդիքը մէշհուտաթըմզը վէ ճէրհէնին չէքլի վէ էվսաֆ վէ վազիյէթինէ նազարէն ինթիհարէն վէֆաթ իթտիկի իսթինթաճ օլընան վէլիհանը միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին ճիւնուը ղայրը միթպինդա էնվանտէն զու քէսիրիւլէշքաալ վէ պազէն իսթիհզազ վէպազէն թէհէյյիւճաթը բուհիյ ինէվֆը էմրազ վէ ֆիքրը ինթիհար իլէ միւթէրաֆբզհէզանընիթիաֆիթիսթիհալէ-վիյէյ միւսթէլա պուլընսաղը արամզդա պուլընան աթըպպաի խուսուսիյէսի թարաֆլարընտան պէյան օլընսաղը կիպի, պիր դաչ սէնէ մուզատտէմ պէրայի թէտավի Վիէննայա ազիմէթլէրինատ բրօֆէսօր Շլէգէնկէր վէ Տօգթ. Գօնրիտ թարաֆլարընտան տախի պու ճիհէթին մուսատտագ օլսըղը վէ քէնտիսինատ ֆիքր վէ թէշէպպիւսի ինթիհարըն մէվճուտ պուլընսաղը ահվալը սապզտի մարազիյէսի թէտդիդ վէ թէհարրի իտիլտիկի սըրատա անլաշըլմըշ տըր։

ՆԷԹԻՑՃԷ

Պինաէն ալէյհ 1.— Վէլիահա Եուսուֆ Իզզէտտին էֆ. հազրէթլէրինին սոլ սէնիյէի հարֆազիյէսինատ մէշհուտըմզ վէ ճէրհէնին չէքլի վէ էվսաֆ վէ վազիյէթինէ նազարէն ինթիհարէն վէֆաթ իթտիկի իսթինթաճ օլընան վէլիհանը միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին ճիւնուը ղայրը միթպինդա էնվանտէն զու քէսիրիւլէշքաալ վէ պազէն իսթիհզազ վէպազէն թէհէյյիւճաթը բուհիյ ինէվֆը էմրազ վէ ֆիքրը ինթիհար իլէ միւթէրաֆբզհէզանընիթիաֆիթիսթիհալէվիյէյ միւսթէլա պուլընսաղը արամզդա պուլընան աթըպպաի խուսուսիյէսի թարաֆլարընտան պէյան օլընսաղը կիպի, պիր դաչ սէնէ մուզատտէմ պէրայի թէտավի Վիէննայա ազիմէթլէրինատ բրօֆէսօր Շլէգէնկէր վէ Տօգթ. Գօնրիտ թարաֆլարընտան տախի պու ճիհէթին մուսատտագ օլսըղը վէ քէնտիսինատ ֆիքր վէ թէշէպպիւսի ինթիհարըն մէվճուտ պուլընսաղը ահվալը սապզտի մարազիյէսի թէտդիդ վէ թէհարրի իտիլտիկի սըրատա անլաշըլմըշ տըր։

2.— Սէպէպը մէվթին՝ վիւճուտըն պէօյիւք տամարլարընտան մատուտ օլան բարօր մէթինինատ մէզքիւր էվիյէնին զաթինատէն միւնպախս վէ ասարը հէր թարաֆտա մէշհուտ նէզֆը ազիմ օլտուղը,

3.— Վէ չու ինթիհարա սայիդ օլան սէպէպը ասլի իսէ՝ Վէլիահաը միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին էսասէն միւղթէլա օլտուզլարը ճիննէթը իսթիհալէվիյէ օլտուղը սապիթ օլմաղլա, իչպու բարօր 3 նուսխէ օլարագ թանզիմ վէ թազտիմ օլունմըշ տըր։

19 Ռեան. ռանի 331

Սահրա սըհհիյէ միւֆէթթիշը ումումիսի մուալլիմ միրլիվա Սիւլէյման Նուման, Սըհհիյէ միւտիրը ումումիսի մուալլիմ էսատ, Հիլալը Ահմէր բէյսը սանիսի մուալլիմ Տօգ. Պէսիմ էօմէր, Հուտուտը սըհհիյէ միւտիրը ումումիսի Գասըմ Իզզէտտին, Թըպպ ֆաքիւլթէսի բէյսի Նուրի Զիյա, Թըպպ ֆաքիւլթէսի մուալլիմլէրինատէն վէ միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին աթըպպաը խուսուսիյէլէրինատէն Պէհաէտտին Շաքիր, Հիլալը Ահմէր ասքէրի մուրախխասը միրլիվա Իպրահիմ, Միւթէդաիւտ աթըպպաի ասքէրիյէտէն օբէրաթէօր Հազիմ, Թըպպ ֆաքիւլթէսի մուալլիմլէրինատէն օբէրաթէօր Օրխան Ապտի, Թըպպ ֆաքիւլթէսի մուալլիմլէրինատէն վէ միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին աթըպպաը խուսուսիյէլէրինատէն ճէլալ Իսմայիլ, Հիլալը Ահմէր բէյսը սանիսի մուալլիմ Ագիլ Մուխթար, Հիլալը Ահմէր քեաթիպը ումումիսի Տօգթ. Էտնան, Հայտար Բաչա խասթախանէսի սէր թապիպի վէ միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին թապիպը խուսուսիյէլէրինատէն միրալայ Հիլմի, Աթըպպաի պահրիյէտէն միւթէդաիտ միրալայ Մէհմէտ Ալի, Պահրիյէ խասթախանէսի սէր թապիպի միրալայ Հազդը Շէնասի, Ղուրէպաի Միւսլիմէյն խասթախանէսի սէր թապիպի Նէճմէտտին Արիֆ, Սըհհիյէ միւտիրիյէթը ումումիյէսի թէպապէթը ասլիյէ չիւպէսի միւտիրի Վէլիէտտին, Աթֆալ խասթախանէսի օքէրաթէօրի Բայիֆ, Բօլիս միւտիրիյէթը ումումիյէսի սէր թապիպի Հալիտ, Աթֆալ խասթախանէսի աթըպպասընտան Ալի Ռիֆաթ։ (Մ)

*** Թէհրիֆաթ միւտիրիյէթը ումումիյէսինտէն.— Ճէնապը Հազդ էօմրու աֆիյէթը հազրէթը Բաահչահէյի միւզաատ պուլուրսըն ամին։ Վէլիահաը Սալթանաթ Եուսուֆ Իզզէտտին էֆ. հազրէթլէրի տիւն իրթիհալը տարը պագա էյլէմիշ օլտուղընտան, նաչը մէֆիխէրէթնագչլարընըն պու կիւնքի Զարշէնպիհ կիւնիւ զալաբրբլարագ Թօրգարու կիւլհանէ բարգը ըրխթըմընտան Այա Սօֆիա ճամիի չէրիֆինէ նազլ վէ օրատա ճէնազէ նամազը սալլաթը ասրի միւթէազըզ պատէլէտտա ճէննէթմէքհան Սուլթան Մահմուտ Խան հազրէթլէրինին թիւրպէի չէրիֆէլէրինէ տէֆնի միւգթէզաի իրատէի Սէնիյէի ճէնապը Ճիհանպանիտէն պուլունմըշ օլտուղընտան, իչպու ըխմատ պուլունմալարը իգթիզա իտէն Գազասքեր էֆ. վէ ըեիսիւլիւլէմա վէ նազիպիւլէշրաֆ վէ Սթանպոլ վալիսի վէ Շէհր էմինի վէ Բօլիս միւտիրը ումումիսի վէ Պէյօղլու միւթէսարրըֆը վէ ըիճալը ասքէրիյէ վէ իլմիյէ վէ միլքիյէ հազարաթընին գէվալի սաաթ 2 յի չարեկք կէչէրէք մէզքիւր բարգըն ըրխթըմընտա հազրը պուլունմալարը լիւզումը պէյան օլունուր։

Մէմուրիյնը միլքիյէ ըրտինգօթ իքթիսա իտէճէքլէր տիր։

Արզը քասզիյէք.— Սատրազամ վէ Շէյխիւլիսլամ էֆ. հազարաթըյլա պիլ ճիմլէ վիւքելի ֆիխամ հազարաթը տիւն սէրայը Հիմայունա պիլգիմէ Վէլիահաը Սալթանաթը Սէնիյէ Եուսուֆ Իզզէտտին էֆ. հազրէթլէրինին վէֆաթլարը հասէպիյլէ Զաթը հազրէթը Բաահչահիյէ արզը թաազիյէթ էյլէմիշլէր տիր։

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

ԹԷՊԼԻՂԸ ՐԷՍՄԻ

Ցուցվ. 19 բարիխիյլե գարարգեահը ումումիտեն թէպլիղ օլթնմբե տր.

1.— Գաֆգաս ճեպհէսիճետ—Մէրքէզտէ իլէրի զարազօլլար մէվզալարըմըզտան պիրինէ թէարրուզ իտէն պիր տիւշմէն թապուրընա 200 մաղթուլ վէ մէճրուհ վէրտիրիլէրէք թարտ օլընմըշ տըր։

2.— Տիկէր ճէպհէլէրտէ մուհիմմ թէպէտտիւլ եօգ տըր։ (Մ.)

ՀԱՐՊԻՑԷ ՆԷՁԱՐԷԹԻՆՏԷՆ.—

Տէօրթ ատէտ Գարեօր Գալսիյում լամպասըյլա 100 քիլօ գարեօր գալսիյուա իհթիյաճ վար տըր։ Վէրէճէքլէրին հէր կիւն Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսի միւպայաաթ գօմիսիօնընա միւրաճաաթլարը։ 3—3

§ 2216 քիլօ Ինկ. պէղիրի, 5145 քիլօ նէֆթ, 160 քիլօ իւսթիւբիւ, 60 քիլօ սուլին, 880 քիլօ կազխանէ զաթրանը, 150 զութու վէրնիք, 150 ֆուչը պէրկման իսթիւպէհի, 18 ատէտ պօյա ֆըրչասը միւխթէլիֆ հինս։

Ճիհէթը ասքէրիյէճէ պալէատէքի մալզէմէ մէվզբի միւնագասայա գօնըլմըշ տըր. Իհալէսի 25ինճի բազար երթէսի կիւնի իճրա գըլընաճաղ տըր. Իթայա թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրտէ Լէվազիմաթը ումումիյէ միւպայաաթ գօմիսիօնընա միւրաճաաթլարը։ 3—1

§ 30 ատէտ չայըր օրագ մաքինասըյլա 10 ատէտ չայըր թըրմագմաքինասընա լիւզում վար տըր. միւնագասասը չէհրը հալին 27ինճի բէնճէնպիհ կիւնի իճրա գըլընաճագ տըր. թալիպ օլանլարըն հէր կիւն վէ եէվմը մէզքիւրտէ վէ ճիհէթը ասքէրիյէճէ մէվզբի միւնագասայա վազ օլընան 50000 զարաման գօյուընըն պէհէր քիլօսը 7 ղրշ. 25 բարա Պանտըրմա, Աֆիօն Գարահիսարընտա թէսլիմ գըլընմագ իւզրէ 50000 րէս սըղրրըն պէհէր քիլօսը 4 պուչուգ ղրշ. չիֆթէ էլվերիշլի 1540 րէս սըղրրըն պէհէր քիլօսը քէզա 4 պուչուգ ղրշ. ֆիյաթլարլա թալիպլերի էօհտէսինտէ տիր. իհալէի գաթիէսի քեանունը սանինին 20ճի չարշէնպիհ կիւնի իճրա գըլընաճաղընտան թէնզիլ իլէ իթայէ թալիպ օլանլարըն թէէմինաթլարըյլա պէրապէր եէվմը մէզքիւրտէ Հարպիյէ նէզարէթի միւպայաաթ գօմիսիօնընա միւրաճաաթլարը։ 3—1

§ Գալայ, եազլըգ խաքի ըէնկինտէ էլպիսէլիք պէզ, գալիգօթ, գանավիչէ, եաքաղը, բամուգ. քիլիմ, եուն գուչագ, Անատօլու թո-զլը գուրու կէօն, թէրլիք, սարաճ էտէվաթը, մահմուզ, գաղարա չիվիսի, օլթան իբլիկի, չապ, զըրնըգ, 9 վէ 11 նո.լը գալայը թոգա, պալեա մաքինասը, հարիգ թուլումպասը մուխթէլիֆ ֆիյաթլարլա թալիպի իւզէրինատէ օլուպ չէհրը հալին 24ինճի ճումաա էրթէսի կիւնի իհալէի գաթիյէլէրինին իյֆասը մուգաբրբէր պուլընսաղընտան, նումունէլէրինի կէօրմէք վէ չէրայիթի անլամագ իսթէյէնլէրին հէր կիւն վէ թէն, զիլաթլա իթայա թալիպ օլանլարընտա եէվմը մէզքիւրտէ զէվալի սաաթ 2ատէ 100ատէ 10 թէէմինաթլարընը միւսթասհզպէն Լէվազիմաթը ումումիյէ տաիրէսի միւպայաաթ գօմիսիօնընա միւրաճաաթլարը։ 3—1

ՍՕՆ ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Սոֆիա 1 Փետր.—Պուլկար թէլէկ. ագանսընտան.— Սօպրանիյէ թարաֆընտան նուֆը գրալիյէ վէրիլէճէք ճէվապը թահրիրինէ մէմուր գօմիսիօնտա էմնաի միւզաքէրէտէ գապինէ բէյիսի Բատօսչալօֆ Գուլկարիանընը սիյասի վազիյէթինէ տաիր ֆըրգաի մուխալիֆէյէ թաֆսիլաթ վէ մալիումաթը մահրէմանէ վէրմիշ տիր։ (Գ.)

Վիէննա 1.— Ռուսիա խարիճիյէ նազրրը Սազանօֆըն պէյանաթընը թէֆսիր իթտիկի սըրատա «Ֆր. Բրէսէ» տէյօր քի, «Սազանօֆըն Ալէմանիա նիայը արթըգ իյրասը զարար իտէմէյճէք պիր հալէ կէթիրմէք լիւզումընա տայիր պէյանաթը իլէ հարպըն չօգ սիւրմէյճէկի հազդընտաքի սէօզլէրի արասընտա բէք սարին պիր մուխալէֆէթ վէ միւպայէնէթ վար տըր։ Տիկէր թարաֆտան Սազանօֆըն պու սէօզլէրի իլէ Ինկիլթերրանը հարպըն տահա 2 սէնէ տէվամ իտէճէկինէ տայիր էֆքարը արասընտա տա պիր միւպայէնէթ վար տըր։ Պու՝ կէօսթէրիյօր քի, արթըգ Ռուսիա Ինկիլթէրրա իչիւն պէյհուսէ եէրէ գան տէօքմէք ֆիքրինատէն այրդատան այրդա սարֆը նազար իթմէկէ պաչլամըշ տըր։ Պունտան պաչգա, Ալէմանիայը իյրասը զարար իտէմէյճէք պիր հալէ գօյմագ սէօզի վագթյլա իսթիմալ իտիլէն Ալէմանիայը էղմէք, մահվ իթմէք սէօզլէրի դաուար գուվվէթլի վէ ֆաալանէ տէյիլ տիր։ Սըրպիա վէ Գարատաղա կէլինճէ Սազանօֆ պունլարա եարտըմ եէրինէ եալընըզ սէօղլէր սէօյլէմիշ վէ պունտա Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսայը թապլիտ իթմիշ տիր։ Սազանօֆըն՝ Ռումանիանըն պիթարաֆլըգտա ըսրար վէ տէվամ իտէճէկինէ տայիր գանաաթը կէօսթէրիյօր քի Ռուսիա նազրրը Ռումանիանըն Տէօբթէր իթիլաֆը լէհինէ օլարագ հարպա իչթիրաքընա իթիմատ իթմէյօր։ Պախուսուս Սազանօֆ թէհտիտլէրլէ Ռումանիայը պիթարաֆ գալմազա մէճպուր իթտիքլէրինի գանն իթտիկի մերքէզի տէվլէթլէրէ պու պապտէ իհանատ վէ իֆթիրա իտիյօր։»

«Նիուս Վիէնէր Թակպլաթ» իսէ տէյօր քի, «Այրբճա միւսալահա ազտը ալէյհինատէ օլարագ, պէյանաթընը թավրը միւպհէմիյէթի լօնտրա մուգավէլէսինին միւզիճ պիր զէնճիր կէպի էօթէտէ պէրիտէ մահսուս օլմաղա պաչլատըղընը կէօսթէրիյօր։ Սազանօֆըն մալիյէ նազարէթնատան հարպա ատէվամ իտէմէյճէք իլգ հիքիմէթին Ալէմանիա օլաճաղընա տայիր սէօզիւ իսէ, Ռուս նազրրընը քէնտի քէնտինէ վէրմէք իսթէտիկի պիր իսամ թէքլիֆտէն իսարէթ տիր։ Զիւնքի պու սէօզիւնէ քէնտիսինին տէ ինանմատըղը չիւպհէսիզ տիր։ Հէր հալտէ Սազանօֆ՝ Գալգան վազիյէթինի բէք ենտիշէավէր կէօսթէրմէքլէ տօղրու վէ հագիգաթը սէօյլէմիշ տիր։ Շիւպհէսիզ տիր քի, Նիքիթա վէ Բէթրօ հիքիմէթլէրի իլէ մէմլէքէթլէրի իչիւն տահա էյի պիր զէման վէ կիւնլէր կէլէճէք տիր, անճագ պու կիւնլէր Ռուսլարը սայէսինատէն դայրը պիր սայէ ալթընտա օլաճագ տըր»։

(Գ.)

ՇԱՐԳ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ

276ԸՆՃԸ ՔԷՇԻՏԷ

(1 Փետր. 1916)

Պէօյիւք իքրամիյէ զաղանան նիւմէրօլար

Նո.	Ֆր.	Նո.	Ֆր.
1,001,427	200,000	799,438	1,000
795,892	4,000	824,289	»
1,404.428	»	956,258	»
71,973	1,250	1.046,455	»
144.587	»	1,095,521	»
576,552	»	1,116,024	»
601,011	»	1,166,574	»
748.402	»	1,170,938	»
877,264	»	1,185,037	»
932,776	»	1,300,844	»
1,043,491	»	1,309,689	»
1,304,451	»	1,400.372	»
1,341.119	»	1,409,531	»
1,550,863	»	1'422,116	»
1,747,112	»	1,561,483	»
68,562	1,000	1,578,293	»
82.660	»	1,578.295	»
273,974	»	1,592,173	»
273,975	»	1,627,859	»
279,472	»	1,724.096	»
409,420	»	1,730,598	»
508.632	»	1,747,114	»
514,244	»	1,781,245	»
559,041	»	1,806,301	»
638,379	»	1,897,262	»

مدیر مسؤل اغوب وارژابیان

Միւսր. մէսուլ: ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ